

РЕШЕНИЕ
№ 60165
Гр. София, 15 април 2022 год.
В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, трето наказателно отделение в открито съдебно заседание на двадесет и първи октомври през две хиляди двадесет и първа година в състав

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЛАДА ПАУНОВА
ЧЛЕНОВЕ: ДАНИЕЛА АТАНАСОВА
КРАСИМИРА МЕДАРОВА

при участието на секретаря ИЛ. ПЕТКОВА
и след становище на прокурора от ВКП Г. СТОЯНОВА, като разгледа докладваното от съдия Медарова наказателно дело № 726/2021 год. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на глава XXIII от НПК.

Образувано е по касационен протест на прокурор при Софийска градска прокуратура срещу въззивна присъда №260014/29.01.2021 г. на Софийски градски съд, наказателно отделение, 13-ти състав по в.н.о.х.д. № 4254/2020 г., в който са релевирани касационните основания по чл.348, ал.1, т.1 и 2 от НПК. С протеста се прави искане за отмяна на въззивната присъда и за връщане на делото за ново разглеждане на Градския съд. В писмено допълнение към касационния протест, постъпило по реда на чл.351, ал.4 от НПК направеното искане се мотивира с неправилна доказателствена оценка на материалите по делото, довело до неверни изводи по фактите на обвинението. Твърди се, че съдът е тълкувал превратно гласните доказателства, изходящи от свидетелките, които са работили за подсъдимата относно условията на работа и начина, по който им е била предложена от нея, и неправилно е интерпретирал тяхното съдържание. Становището на въззивния съд за неточна формулировка на обвинението се намира в противоречие с изводите му по правото за оправдаването на подсъдимата, а не за връщане на делото на прокурора за неговото прецизиране. В заключение се твърди, че неправилните фактически изводи в присъдата на въззивния съд са довели и до неправилно приложение на материалния закон относно съставомерността на извършеното от подсъдимата деяние, което налага отмяна на въззивната присъда и връщане на делото за ново разглеждане на Градския съд, на осн.чл.348, ал.3, т.3 от НПК.

В съдебно заседание пред ВКС прокурорът от ВКП поддържа протеста с наведените касационни основания и по съображенията,

изложени в тяхна подкрепа. Сочи, че въззивният съд е нарушил закона като е оправдал подсъдимата по предявеното ѝ обвинение, което е в противоречие със задължителната съдебна практика относно тълкуването на понятието „набиране“ като форма на изпълнително деяние. С оглед изложените съображения, моли да се отмени присъдата на въззивния съд.

Подсъдимата С. пред ВКС се представлява от упълномощения защитник, адв. П., която моли да се отхвърли протеста на прокурора като неоснователен и да се остави в сила новата присъда на СГС като правилна и законосъобразна. Намира съображенията, изложени в протеста за подробната доказателствена дейност на Градския съд в противоречие с доводите за неправилни фактически изводи, които са основани на верен и пълен анализ на цялостната доказателствена съвкупност. Счита, че въззивната присъда съдържа детайлни и аргументирани отговори за неоснователност на доводите от протеста, поради което моли да се остави в сила.

В последната си дума пред ВКС, подсъдимата С. заявява, че няма вина и иска оправдателна присъда.

Върховният касационен съд, трето наказателно отделение, след като обсъди наведените в касационния протест основания и като съобрази доводите на страните, в рамките на законовите си правомощия по чл.347, ал.1 от НПК, намира за установено следното:

С присъда от 12.10.2020 г., постановена по н.о.х.д. № 9030/2017 г., по описа на Софийски районен съд, наказателно отделение, 112 състав подсъдимата Т. В. С. е призната за виновна в това, че на 30.06.2012 г. на неустановено място в [населено място] набрала лицето Н. М. И. и я приела за периода от 30.06.2012 г. до 10.11.2012 г. в неустановен апартамент в[жк], [улица], [жилищен адрес] и впоследствие в[жк], [жилищен адрес] – за периода от 12.01.2013 г. до 10.05.2013 г., с цел да бъде използвана за развратни действия с нейно съгласие, като деянието е извършено чрез обещаване на облаги/ подробно описани в присъдата/, поради което и на осн. чл.159а, ал.2, т.6, пр.1, вр. ал.1, пр.1 и 4 от НК и чл.55, ал.1, т.1 от НК е осъдена на лишаване от свобода за срок от две години и глоба в полза на държавата в размер на 7 000 лв., като е оправдана по обвинението деянието да е извършено чрез получаване на облаги.

Със същата присъда подсъдимата С. е призната за виновна в това, че на неустановена дата в началото на месец ноември на 2012 г. в [населено място] в[жк], [жилищен адрес] е набрала лицето М. М. Д. и я приела в същото жилище с цел да бъде използвана за развратни действия с нейно съгласие, като деянието е извършено чрез обещаване на облаги, /подробно описани в присъдата/ поради което и на осн. чл.159а, ал.2, т.6, пр.1, вр. ал.1, пр.1 и 4 от НК и чл.55, ал.1, т.1 от НК е осъдена на лишаване от свобода за срок от две години и глоба в полза на държавата в

размер на 7 000 лв., като е оправдана по обвинението деянието да е извършено чрез получаване на облаги.

Със същата присъда подсъдимата С. е призната за виновна в това, че на неустановена дата през месец ноември 2012 г. е набрала лицето Н. А. П. и я приела в жилище в [населено място] в[жк], [жилищен адрес] с цел да бъде използвана за развратни действия с нейно съгласие, като деянието е извършено чрез обещаване на облаги/ подробно описани в присъдата/, поради което и на осн. чл.159а, ал.2, т.6, пр.1, вр.ал.1, пр.1 и 4 от НК и чл.55, ал.1 , т.1 от НК е осъдена на лишаване от свобода за срок от две години и глоба в полза на държавата в размер на 7 000 лв., като е оправдана по обвинението деянието да е извършено чрез получаване на облаги.

Със същата присъда подсъдимата С. е призната за виновна в това, че на 09.05.2013 г. в [населено място] , [улица], пред магазин „име“ набрала лицето М. В. А. и я приела в [населено място] в[жк], [жилищен адрес] с цел да бъде използвана за развратни действия с нейно съгласие, като деянието е извършено чрез обещаване на облаги/ подробно описани в присъдата/, поради което и на осн. чл.159а, ал.2, т.6, пр.1, вр.ал.1, пр.1 и 4 от НК и чл.55, ал.1 , т.1 от НК е осъдена на лишаване от свобода за срок от две години и глоба в полза на държавата в размер на 7 000 лв., като е оправдана по обвинението деянието да е извършено чрез получаване на облаги.

С присъдата на районния съд, на осн. чл.23, ал.1 от НК е определено общо най-тежко наказание на подсъдимата С. за срок от две години лишаване от свобода, изтърпяването на което е отложено с изпитателен срок от четири години, считано от влизане на присъдата в сила, към което е присъединено и наказанието глоба в полза на държавата в размер на 7 000 лв. В тежест на подсъдимата са възложени и направените по делото разноси и държавни такси.

С нова въззивна присъда №260014/29.01.2021 г. на Софийски градски съд, наказателно отделение, 13-ти състав по в.н.о.х.д. № 4254/2020 г. присъдата на Софийски районен съд от 12.10.2020 г., по н.о.х.д. № 9030/2017 г., е била отменена и вместо нея е постановена нова присъда, с която подсъдимата С. е била призната за невиновна и оправдана по предявените ѝ обвинения. На осн. чл.190, ал.1 от НПК разноските по делото са оставени в тежест на Държавата.

Касационния протест на прокурора е подаден в законовия срок по чл. 350, ал.1 от НПК от активно легитимирана страна, като разгледан по същество се явява основателен, макар и не по всички наведени в него съображения.

На първо място е необходимо да се уточнят пределите на касационната проверка, поради съдържанието на касационния протест, в което се съдържат доводи за неправилна доказателствена дейност от страна на въззивния съд, както и се иска отмяна на въззивната присъда в

цялост, респективно и в частта относно оправдаването на подсъдимата по обвинението, че престъпленията по чл.159а, ал.2, т.6 от НК са извършени чрез получаване на облаги.

Отправеното с касационния протест искане за отмяна на въззивната присъда е на осн.чл.348, ал.3,т.3 от НПК, поради допуснати нарушения на материалния закон при постановяването на оправдателна присъда и ограничава пределите на касационната проверка до основанието по чл.348, ал.1, т.1 от НПК, а именно нарушение на материалния закон. Изложените в протеста доводи за неправилно тълкуване на доказателствата по делото, събрани чрез разпитите на свидетелките, по отношение на които са инкриминирани престъпните действия на подсъдимата по чл.159а, ал.2 от НК са в контекста на оплакването за неправилното приложение на закона, чрез невярна правна оценка на действията на подсъдимата спрямо тях като жертви на престъплението трафик на хора. В този смисъл протеста не съдържа оплакване за допуснати съществени процесуални нарушения от въззивния съд, а за невярна правна оценка на възприетите факти, спрямо които не е формулирано оплакване за неправилно формиране на изводи или опорочено вътрешно убеждение на контролирания съд.

Протеста е недопустим в частта относно искането за отмяна на въззивната присъда в потвърдителната ѝ част, с която подсъдимата е оправдана частично по обвинението по чл.159а, ал.2, т.6 от НК, поради липса на въззивен протест срещу оправдателната част на първата присъда, тъй като НПК не допуска т.н. „прескачащо обжалване“ и в тази му част не подлежи на разглеждане.

ВКС намери релевираното в касационния протест оплакване по чл.348, ал.1,т.1 от НПК за основателно.

Въззивната присъда е постановена в нарушение на материалния закон, при неправилно прилагане на нормата на чл.159а, ал.1 от НК и в разрез със задължителната съдебна практика по тълкуването на формите на изпълнителното деяние „набиране“ и „приемане“ на инкриминираното престъпление. Въззивната оправдателна присъда е мотивирана с доводи за обективна и субективна несъставомерност на деянията, като съдът е приел от правна страна, че инкриминираните действия на подсъдимата не осъществяват състав на престъпление, като им е дал различна правна оценка в сравнение с направената от районния съд.

Съгласно фактическите изводи на Градския съд подсъдимата С. е осъществявала сексуални услуги срещу заплащане първоначално в апартамент, находящ се на адрес[жк], [улица], [жилищен адрес] а впоследствие в нает под наем апартамент, находящ се на адрес в [населено място] в[жк], [жилищен адрес] /договорът за наем е сключен от името на друго лице, но реален наемател била подсъдимата, която заплащала наемната цена и консумативите за ползване на жилището за процесния период/. С цел в жилището да извършват аналогичен вид сексуални услуги

и други лица, които да заплащат на подсъдимата определена парична сума, С. подала обяви в печатни издания, през различни периоди в рамките на процесния, съдържащи предложения за работа като масажистки на адреса на наетото жилище. Във връзка с подадените обяви свидетелките И., /първоначално докато подсъдимата работела на първия адрес, а впоследствие и след като се преместила на втория адрес/ П., Д., и А. се свързали с подсъдимата по телефона от обявата, /последователно през отделните инкриминирани времеви периоди/ която в последващи лични срещи ги уведомила за естеството на извършваните в жилището сексуални услуги, техния вид и цени, начина на набиране на клиенти, както и за условието, че във връзка с осъществяваната от тях дейност следва да ѝ заплащат определена парична сума. Посочените свидетелки приели да извършват дейност по предоставяне на сексуални услуги на клиенти срещу заплащане в жилището, което подсъдимата им предоставяла за тази цел, като от своя страна периодично ѝ предоставят определена парична сума, в размер на половината от полученото от клиентите заплащане.

При тези фактически данни правните изводи на Градския съд, че поведението на подсъдимата е несъставомерно по чл. 159а от НК, поради съгласието на работещите момичета да извършват развратни действия в наетото от подсъдимата жилище, която тя им предоставяла за тази цел, срещу заплащане, както и без да упражнява върху тях физическа или психическа принуда, са неверни.

Инкриминираните форми на изпълнителното деяние „набира“ и „приема“ са получили легално тълкуване от ВКС с ТР № 2 /2009 г. на ОСНК на ВКС, в което изрично е възприето, че „набирането“ не изключва жертвите на престъплението да са активна страна за извършване на развратните действия, както и че доброволното им участие в тях не декриминализира поведението на извършителя. Отделно е изяснено, че привличането на жертвите може да е било извършено и чрез легални средства, включително чрез обяви за предлагане на работа, използване на посредници и друг неограничен кръг от дейности, като в съдържателен план това изпълнително деяние по естеството си представлява активно поведение на дееца, изразяващо се в психическо въздействие върху волята на определено лице или лица с цел тяхното мотивиране да участват за постигането на целите на престъплението. В конкретния случай подсъдимата се е свързала със свидетелките чрез публикуване на обява за работа като масажистки и едва при личните си срещи си с тях им е съобщила действителния характер на работата, за която е подала обявлението - извършване на сексуални услуги срещу заплащане, които да извършват съвместно в наетото от нея жилище, като ѝ заплащат половината от полученото възнаграждение. В този смисъл доброволното участие на лицата не препятства квалификацията на деянието по чл.159а, ал.1 от НК. При тълкуването на съдържанието на изпълнителното деяние

„набиране“ е изяснено, че доброволният характер на поведението на трафикираните лица, с което съдът е аргументирал обективната несъставомерност на деянието е напълно правно ирелевантно за фактическия му състав, тъй като съгласието на жертвата за поставянето ѝ в положение, което ще създаде предпоставки за нейната бъдеща експлоатация няма правна стойност за отговорността на дееца. Както и че за съставомерността на основния състав на инкриминираното престъпление не се изисква използване на средствата, посочени в ал.2 на чл.159а от НК, а е необходимо само да се установи, че деецът е уговорил жертвата да го следва за постигане на една от съставомерните цели, в случая за използването им за извършване на развратни действия. Квалификацията по ал.2 на чл.159а от НК е приложима само когато съответната форма на изпълнително деяние по чл.159а, ал.1 от НК е осъществена и със средствата, предвидени в ал.2 на текста, но за целта е необходимо първо да се изследва дали е престъпление по основния състав, а след това да се преценяват по-тежко квалифициращите обстоятелства, чиято липса не води до извод за несъставомерност на деянието.

Оплакването в протеста за неправилно приложение на материалния закон по отношение на изпълнителното деяние „приема“ на чл.159а, ал.1 от НК също е основателно. Въззивният съд е оценил действията на подсъдимата по предоставяне на жилището, което е ползвала като наемател за извършване на развратни действия срещу заплащане от набраните от нея лица като несъставомерни, без да се съобрази с легалното тълкуване от същото тълкувателно решение, съгласно което поведението на жертвата за въвличането ѝ в трафик на хора е правно ирелевантно за наказателната отговорност на дееца и при тази форма на изпълнително деяние. Както и че това се отнася и до случаите, когато трафикираното лице само е поискало да се присъедини в дейността по нейното набиране, както е в настоящият случай. В тълкувателното решение се съдържа разяснение и по въпроса за съотношението между престъпните състави по чл.159а, ал.1 от НК и по чл.155, ал.1 от НК с оглед сходството между тях и в кои случаи е налице поглъщане, както и кога се касае до съвкупност от престъпления, което не е съобразено при определянето на приложимия материален закон, а е неправилно интерпретирано в мотивите към въззивната присъда.

Искането от протеста за отмяна на въззивната присъда и в частта относно оправдаването на подсъдимата по обвинението, че деянията по чл.159а, ал.2, т.6 от НК са извършени и чрез получаване на облаги не може да бъде уважено, поради липса на въззивен протест срещу първоинстанционната присъда в тази ѝ част, с която подсъдимата е оправдана и е осъдена само за това, че деянието е извършено чрез обещаване на облаги, поради което следва да се остави без уважение като

неоснователен, а въззивната присъда в тази ѝ част да се остави в сила. Предвид извода, че въззивният съд не е съобразил постановяването на оправдателната си присъда с правилното приложение на материалния закон, както и с легалното тълкуване на текста на чл.159а, ал.1 от НК, въззивната присъдата следва да се отмени в посочената по-горе част и делото да се върне за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд.

При новото разглеждане на делото е необходимо съдът да съобрази тълкуването на нормата на чл.159а, ал.1 от НК, възприето в задължителната съдебна практика, ТР № 2 от 16.07.2009 г. по тълк. д. № 2/2009 г. на ОСНК на ВКС и в рамките на установените факти да приложи правилно закона, като постанови съдебния си акт в съответствие със същото.

Водим от горното и на осн. чл.354, ал.3, т.3 от НПК, Върховният касационен съд, трето наказателно отделение

РЕШИ:

ОТМЕНЯ въззивна присъда №260014/29.01.2021 г. на Софийски градски съд, наказателно отделение, 13-ти състав по в.н.о.х.д. № 4254/2020 г. в отменителната ѝ част.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд от стадия на съдебното заседание в отменената част.

ОСТАВЯ В СИЛА въззивната присъда в частта, с която е потвърдена присъдата на районния съд, с която подсъдимата С. е призната за невиновна и оправдана по обвинението да е извършила престъпленията по чл.159а, ал.2, т.6 от НК чрез получаване на облаги.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: